

- Q⁴ Interuallum, inter L & M apparens, quod asperum ligamenti producendi gratia efficitur.
- R⁴ Hæc quoque sedes, musculorum quos in Capitis contextu numerabimus occasione exasperatur.
- S, T, V³ Tres simul contextæ uerteræ, aut harum uerterarum corpora. Alias autem uerterarum partes, processusue, suis locis indicauimus.
- X³ Sinus duobus uerterarum corporibus communis, cui costæ capitulum inarticularur.
- a³ Costæ ad uerteræ corpus articulus.
- b³ Sinus in transuerso uerteræ exculptus processu, cui costa etiam articulat.
- c³ Costæ ad transuersum processum, articulus.
- d, e³ In suprema uerteræ insignita, etiam d sinus indicatur, talis qualem inter mediam & infimam uerteram X expressimus. ac e is notatur, cui in infima uerteræ b inscriptum cernis.
- f³ Costæ regio in posteriora maximè exporrecta, adeo ut in hunc modum opportune costarum ductum hinc metiaris. Ab a enim & c ad f costa à uerteribus deorsum oblique in posteriora fertur. ab A uero & B ad E, sursum in anteriora circulatim costa reflectitur.
- g, h, i, k¹ His characteribus in prima figura pectoris os notatur. ac g quidem ad b, primum pectoris indicatur os. h uero ad i usque, secundum. i ad k usque, tertium. k autem, mucronatam pectoris ossis notat cartilaginem. Verum iam exactius pectoris os in sexta & septima aggrediemur.
- l⁶ In anteriori primi ossis sede protuberans instar triaguli pars, quæ t, q, & r posset circūscribi.
- m, n⁶ Sedes utrinque ad partem eam protuberantem depressa.
- o⁷ Posterior primi ossis sedes, quæ ut cunque caua cernitur.
- p, q⁶ Sedes primi ossis, cui primæ costæ cartilago innascitur.
- q, r⁶ Sinus primi ossis, quibus clauicularum capitula articulantur, ac r etiam in septima figura dextrum indicat sinum.
- s⁶ Sedes inter duos clauicularum nomine insculptos sinus consilens, ac lunæ modò excauata.
- t⁶ Hæc sede primum os secundo committitur.
- u⁶ Communis primi & secundi ossis sinus, cui secundæ costæ cartilago coarctatur.
- x, y, z, a⁶ Sinus secundi ossis, quibus cartilagine tertie, quartæ, quintæ, sextæ & septimæ costarum inarticularur.
- y, d, e⁶ His sedibus interdum in pueris secundi ossis distinctiones apparent, perinde ac si id ex pluribus efformaretur ossibus, per unionem mutuò coalescentibus.
- z⁶ Hoc tertium pectoris ossis os censetur, quod in cartilaginem ensis mucroni non ab similem, ac u. n notatam finitur. Foramina, quibus interna pectoris ossis sedes abundat, etsi notis non indicentur, sese facile demonstrant.

Quid thorax.
Libro 1. Hic
floris anima-
lium Cap. 7.
Pectus.
Pectoris os.

Opificis rerū
in thorace cre-
ando indu-
stris.

THORACEM uocabimus, quicquid costis interceptū circumscriptumque est: non autem cum Aristotele¹ uniuersum corporis truncum, quem à iugulo ad pubem usque metimur. Anteriorem uero thoracis partem, pectus opportunè nominabimus. ob idque etiam² latum in hac sede os, cui costæ coarticulantur, pectoris seu pectorale os ritè uocabitur. quò minus tres Græcorum & præcipuè Galeni uoces, *θήλακη, στήθος & σάστρον* oscitanter uideamur confundere. Pectoris itaque os, & costæ, itemque duodecim dorsi uerteræ, quas thoraci hæcenus ascripti, thoracis sunt ossa. Est autè admirabilis summi rerum Opificis industria, qua totus thorax neque osseus, neque carnosus efficitur, uerum os cum musculis uicissim alternatimque commutatur. quanquam interim caluaria quidem uniuersa ossea, abdomen uero musculosum magna ex parte extruitur. Cæterum decet hæc non per transennam aut obiter considerare, uerum accuratè præcipuoque studio expendere. Quum enim tria sint principia hominem dispensantia, os quidem immobile ac nullis interstinctum musculis primo principio circundatur, musculi uero tertio: ac secundo ex ossibus musculisque medium quid circumtextitur. Cerebrum namque in nullos usus musculis eguit, quum nulla caluaria pars aut dilatatione, aut compressione indigeat. Quare etiā meritò caluaria ueluti galea & murus immobilis ipsi circumponitur. Porro si organis iecori famulantibus, uentriculo scilicet, & intestinis, & uelut ac demum ipsi utero aliquod tale septum in circuitu oppositum fuisset, ubi cibum & potum uentriculus susceperet: quorsum utero gestantium tumor emineret: quæ excernerentur excrementa, aut quomodo partus felici conatu propelleretur: nullo hinc opem ferente

rente musculo? Thoracis autem motus, quem maximo omnino aboleretur, si solis duntaxat ossibus thorax cili motuum opificibus conformaretur, ij pulmonibus gente, inciderent. Vt igitur aliqua thoracis capacitas uoluntario, musculi³ alternatim sunt interpositi. Mox cordi pulmonibusque conducit. magis enim nunc munbricatus esset. Quinetiā ossea thoracis moles firmandi chij quoque, mirificè confert. Scapulas enim solis innitipulis & pectoris ossè firmari, docuimus: ad quas manus quadam serie coarctantur. Præterea si nullis unde scapulis & brachijs & abdomini ac alijs quibus neque ullis fundamētis musculi haberent, aut consisteretatem, si quid aliud, profecto testudines non absque lacherrimè edocent, quæ etsi tam tuto sepiantur domicilifedibus elegantissimum & iucundissimum spectatu osxat incredibili artificio creatum, ut illi priora crura inuoluentes, commodè originem sumant. Sed fortassis ius, thoracis modo abdomen quoque osseum extruifculis formata uentri circumponeretur, contractione hæc maior securitas ita abdomini conciliaretur: Qui continentur, non potuisse adeo, atque interdum ex uolossibus sepiantur. Si autem hoc uerum est, neque musculaturitatem semel comedere homini liceret, uerum als& respiratione. Sed hac quidem perpetuò hominem iære uersatur, ac uiuit. Si uero esculentis poculentis admodum à philosophia & musis alienam: cibisque permisque rebus nunquam nauaremus. Rursus, si ossea mensibus utero gerentes requirunt, quid hac mole esselest extuberaret: & interim nulla re alia quæ ex usu hderet, ut intestina & uentriculum debite amplexaretur, fa, proximè illis applicaretur. Verum hæc in quinto libriter, in uentris fabrica tantam Naturæ fuisse solertiam: compressione uicissim egentia, aut alijs subiecerit parmonem munierit. Iecur nanque & lien costis sepium hoc potissimum ad dorsum succumbunt, quòd horu uentris organa insigni qua diximus prouidentia, osse quam præpediri Natura uoluit. Quum itaque neque ri possit, ac dein thorace primum quidem cor, insuper quatuor uelut scopos rerum Opificem in thoracis farum, respirationem, cordis & pulmonis magnitudinuali constat figura, tam amplus est, quantam pulmonerim thoracis sequitur formam, non autem thorax pu diocri negotio ostendam, ipsum nulla peculiari eguit neque quodammodo cerebrum. Porro iam tempesti & cum uerterbas eiusdè prius⁴ enarrauerimus, à cost & mulieribus ab utroque latere⁵ duodeno constāt numtur. quamuis interdum etiam tredecim obseruauimus racis uerterbas sæpius quam undecim tantum occurr quapiam in altero latere destitutos, ac uiros unius co opinatur, ridiculum planè est: etiam si Euam ex Adæ do Geneleos Capite prodiderit. Quamuis enim forsi pegisset, ex altero latere una caruissent costæ: non ob id cere necesse est. Aristoteles homini octo costas tantum tis Turdulorum septenis costis creari, si modò id alio stitisset. Verum ut hinc Aristoteles aliorum duntaxat si que non dissimile uero est, illic octo costas homini ex

c 6 mus. it.
S. T. V, X.
& ut a. T.
T. V.

Hæc inte-
græ figur.
Q. R. S. T.
V. Z. r. a.

d 12, 13 fig.
lib. 6.

e fig. ca. 14.
C. D. & fi-
gure ca. 17
fi. si. cha-
ract. 1, 2, 3, 4
que ad 12.

Hæc com-
mouent
prioris illi
figuræ.